

SLOVENSKI NAROD.

Iskaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in srede po prenosih, kot volja po pošti prejemati za avstro-ogerske detele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gld., za četrt leta 8 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje detele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrisopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska. — Za oznanila se plačuje od Dopsi naj se izvole frankirati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Narodni tiskarni v Kolmanovej hiši. — Upravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. ad ministrativne reči le v Narodni tiskarni v Kolmanovej hiši.

Vabilo na naročbo.

S koncem tega meseca stopi „Slovenski Narod“, prvi in jedini slovenski dnevnik v dvanajsto leto svojega izhajanja. Vse gg. naročnike prosimo, naročnino ob pravem času ponoviti, da bodo list redno v roke dobivali, kakor tudi óne, ki so z naročnino zaostali, jo nam še tekom tega meseca doposlati.

„Slov. Narod“ veljá:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
Za pol leta	6 „ 50 „
Za četrt leta	3 „ 30 „
Za en mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti veljá:

Za vse leto	16 gld. — kr.
Za pol leta	8 „ — „
Za četrt leta	4 „ — „
Za en mesec	1 „ 40 „

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke veljá znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr.
Po pošti prejemati „ „ 3 „ — „

Administracija „Slov. Naroda“.

Dva izgleda magjarskega pravicoljubja.

Prav zanimiva je izpremena, kakor se polagoma pokazuje v postopanju nemške stranke našega državnega zbora nasproti Magjarom v obče, in njih prvaku grofu Andrassyju kot ministru vnanjih zadev avstro-ogerskih posebej. Ko je svoje dni dr. Rieger v češkem deželnem zboru, zagovarjaje češko adresu do ce-

sarja, naglašal potrebo vzajemnega delovanja Nemcev s Čehi, da se Avstrija reši neopravičene hegemonije Magjarov, pokazali so Nemci jasno s svojimi govori, da občutijo to hegemonijo, da ona žali njihov ponos. Kako tudi ne bi, ko so vendar oni jedini bili vajeni zapovedovati! Njih zastopniki v državnem zboru so porabili tedaj tudi prvo priložnost, ter so skovali ostro adresu do cesarja, katere zadržaj pa je bil namenjen Andrassyju kot pouzročitelju in nositelju magjarskega nadvladanja. Morebiti zasedenje Bosne in Hercegovine res nij po volji jednemu ali drugemu iz mej gospodov, ki so podpisali bili adresu, a ono jim je ponudilo priložnost, da so mogli pod krinko velike skrbi, katera jih baje navdaja za bodočnost Avstrije, udariti po Andrassyju. Še ostreje postopali so proti temu ministru v delegacijah direktno, in bodo gotovo tudi sedaj v državnem zboru, indirektno.

Slovani smo gledè te borbe nevtralni. Smelo pa smemo reči, da bi te zoprne komedije ne gledali v tako resnih časih, ko bi bil na Andrassyjevem mestu kak — drugi.

Toda, mi stojimo pod jerobstvom, drugi nas zastopajo, drugi delujejo namesto nas. Nam je naloga olajana, za nas odpade vsaka odgovornost. Mirno bi gledali, kako se vračajo naši rojaki z bojišča zmagonosni, kako stražijo drugi krvavo pridobljeno slovansko zemljo, ko bi se nam ne bilo bati pred bodočnostjo. Tudi velike svote, izdane za boj, bi pomagali voljno nositi, poslušali bi prepričljivo kaj da z novima deželama, kladuokrvno opazovali bi Magjare, kako si prizadevajo pridobiti ti deželi, zdaj javno, zdaj tihotapno v izpeljavo svojih najsebičnejših namer, ko bi nam ne pretela nevarnost v bodočnosti. Spodobno skromo bi poslušali naše mojstre in do-

brotnike, kako da zavijajo in prezirajo zakone, kako delijo pravice. Videli bi, da smejo Hrvati v ogerskem državnem zboru svoj jezik govoriti, ker velikodušni Ogrji to svojim zaveznikom velikodušno dovolijo. Nemški ne sme se nikakor govoriti, ker ponosni Magjari tega jezika nečejo razumeti, če tudi ga govori velik narod z veliko literaturo. Na Ogorskem godi se tedaj, kakor bi lahko iz vsega sklepal, nemškemu jeziku tako, kakor se pri nas godi z drugimi. Magjari vidijo, kako se nemški jezik povsod uriva, kjer ga nij potrebno; to se ne sklada z njihovim pravicoljubjem — in hajd — povrnejo mu posojeno — ker so sedaj oni jerobi. —

Da so svoje dni z nemškimi uradniki isto tako postopali, ker so znali le nemški in nič magjarskega, to je znano. Narod magjarski, kakor pravijo, nij volje učiti se nemščine zaradi nekoliko ljudij, kateri si iščejo pri njem službe, pa so pozabili naučiti se njegovega jezika. Vse to gledali in vidli bi Slovani sedaj v Avstriji, in še nekaj več.

Magjarski poslanec Lukač storil je nekaj, kar zakon prepoveduje. Sodnija hotela ga je tedaj poklicati na odgovor, a magjarski deželni zbor temu nij privolil, ker so poslanci nedotakljivi. Kako strogo vendar pazijo Magjari na imunitet svojih zastopnikov! In kaj so storili takrat, ko je segnila sodnija po Srbu Miletiču? Našli so starodavni zakon, ako se ne motimo od leta 1517, po katerem uživajo le zastopniki magjarske krvi imunitet. Za Lukača ta zakon ne eksistira, sodnija ga ne more prijeti. Da pa Magjari ne pridejo drugokrat o enakem slučaju v zadrego, skovali bodo posebno postavo. Ali bode ta nova postava za vse poslance brez ozira na narodnost veljala, to je odvisno od tega, kako

Listek.

Dva odlomka iz Zendaveste.

I.

Haoma in Zaratustra.

Haoma ¹⁾ pride jedenkrat zgodaj k Zaratustri (Zoroastru) ki je pripravljaval ravno ogenj za žrtve in pel svete pesni. Ko ga Zaratustra uvidi, ga vpraša: „Kdo si ti, najkrasnejši izmej ljudij, katere kohl sem jaz kedaj videl na vsem svetu, po tvojem dostojanstvu in po vnanjosti, lastnej samo neumrljivim bitjem?“ Odgovori mu pa Haoma neomadeževani, neumrljivi: „Jaz sem, o Zaratustra, Haoma, neomadeževani, neumrljivi: k meni obračaj vsa svoja mišljenja, ti najpravičnejši; pripravljaj mene (v jed), slavi me s popevanjem, ka-

¹⁾ Rastlina Haoma (asclepias acida) je bila Arijeva rastlina in bog ob jednem. Njen sok je bil vir življenja.

kor so me slavili drugi, kateri so hrepeneli po koristi.“

Zaratustra pa reče: „Slava Haomi! Kdo te je prvi na svetu, z bitji napolnenem, pripravljaval (v jed)? Kakšno srečo je dosegel, kakšen dobiček je dobil (zategadelj)?“ Odgovori mu pa Haoma neomadeževani, neumrljivi: „Vivanhat me je prvi na svetu, z bitji napolnenem, pripravljaval. Dosegel je on to srečo, uobil je ta dobiček, da se mu je rodil sin — Jima mnogoslavni, sloveč voditelj narodov, najimenitnejši izmej (vseh) ljudij, ki so kedaj sonce gledali, ker je učinil s svojim vladanjem, da niso mrli ni ljudje ni živina, da niso suše občutili ne vode, ne rastline, in da nij nikjer hrane pomanjkovalo. Na obsirnem zemljišči Jime nij bilo ne mraza ne vročine, nij bilo ne starosti, ne smrti, ne od daevov ¹⁾ prouzročene zavisti; kakor bi bila petnajst let stara, sta hodila oba, oče kakor sin, dokler je vladal

¹⁾ Daev, hudobni duh.

sloveč voditelj narodov, Jima, Vivanhatov sin.“ — „Kdo te je drugi, Haoma, na svetu z bitji napolnenem, pripravljaval? Kakšno srečo je dosegel, kakšen dobiček je dobil?“ Odgovori mu pa Haoma, neomadeževani, neumrljivi: „Atvija me je drugi na svetu, z bitji napolnenem, pripravljaval. Dosegel je on to srečo, dobil ta dobiček, da se mu je rodil v junaškem selu sin Traetaona, kateri je ubil kačo Dahako, imevšo tri žrela, tri glave, šest očij, tisuč močij, sovražnico čistosti, tega družja ¹⁾ iz plemena daevov, škodljivo bitjem, hudobno, svetosti najbolj sovražnega družja, kar jih je proizvel Anromajnj na svetu, z bitji napolnenem, na smrt svetosti na svetu.“

„Kdo te je tretji, Haoma, na svetu z bitji napolnenem pripravljaval? Kakšno srečo je dosegel, kakšen dobiček je dobil?“ Odgovori mu pa Haoma, neomadeževani, neumrljivi: „Trit

¹⁾ Druž, genus daevorum Anromainy cohortis.

se bode pravicoljubje Magjarov na dalje razvijalo. Mej tem hočemo Slovani strogo slediti borbi magjarov in Nemcev za nadvlado v Avstriji, kar tem lože storimo, ker imamo dokaz v svoje veliko zadostenje, da zadnji niso nepremagljivi, a da so prvi preoholi in prekruti za nadvlado v Avstriji. F. J—a.

Iz ogerske delegacije.

Pretečeni teden je tudi ogerska delegacija posvetovala se o vnanji politiki Andras-syjeve, ali o okupaciji Bosne. Jako podučljivo je, kar se je o tem slišalo iz magjarskih ust, zato naj nekatere reke svojim bralcem podamo. Tako n. pr. je govoril veliki Slovanotérec Magjar Pulszki sledeče o okupaciji Bosne:

„Zasedenje Bosne imelo bi slavjanski oklep razdreti, ki žuga tam napraviti se. A na mesto tega, naložila nam je ta okupacija veliko težjo nalogo: vodstvo južnega Slovanstva. (Kaj pak!! Ur.) Kajti mi hočemo ali prizadevanja južnih Slovanov obmejiti, v to pa ne zadostuje samo dobra uprava, in poklicali smo tudi s tem ono nevarnost za monarhijo, katera nam drugači le onkraj naših mej preti, ali pa moramo — in to je pravo, kajti v Bosni se more le bosenska politika delati — tudi ono prizadevanje voditi. Na ta način pa zopet ne bomo mogli ruskim prizadevanjem na iztoku nasproti delati. Ako se hoče verovati ministrom vnanjih stvari raznih držav, hoče vsak izmed njih berlinski dogovor izvršiti. A odločenje izhodnje Rumelije od Bolgarske, jedna izmed podlag berlinskega ugovora, ovirajo faktorji, katere jedna signatarna moč aktivno podpira, a druga mirno to gleda. Li more izhodnja Rumelija služiti Turkom za trdnjavo, ako rumelijsko narodno vojsko (milio) Rusija organizuje in jej ukazuje, ako se mohamedanski prebivalci preganjajo, ne imajoči upanja, da se bodo kedaj vrnili. Ali se je zahtevanjem Srbske in Črne gore, katera je pripoznala Evropa za pravične, zadostilo s tem, da se je ozemlje obeh držav povečalo? Ne, obrnila so se proti nam, ker se zemljiščno povečanje nij tam zgodilo, kjer so je pričakovali, nego tam, kjer jim bode prouzročevalo le sitnosti. S tem, da smo Črno goro neodvisno proglasili, naredili smo tudi jo odgovorno za svojo osodo, ker tej državi nijmo dali dosta ozemlja in toliko neodvisnosti, da ne bi potrebovala ruske pomoči. Ali se more celo zasedenje Bosne izvr-

šiti v smislu berlinskega ugovora? Ako je ono res tolikanj potrebno in donaša onih strateških prednostij, kateri se od veljavne strani vedno poudarjajo, potem bi narediti morali toliko etapskih cest, železnic in vojašnic, ka-terih še doma ne moremo vsled prepričlih sredstev napraviti. Kako pa se more misliti, da bi ozemlje, kjer bi vse to napravili, kedaj zopet nazaj dali. A minister sam uvidi, da je berlinski ugovor le začasen. Da se sme Novi pazar zasedeti, to pravo nema nobedne vrednosti, nobednega defenzivnega pomena, ako se še daljna ofenziva ne namerava, ako ne bi hotel minister do egejskega morja prodreti. To bi zahtevalo velikanskih stroškov za uravnanje tamošnje uprave, in napraviti bi se moral strateški temelj v Bosni in ceste do Mitrovice. Vsak korak v onem kraju pa slabi našo defenzivno moč, nasproti Rusiji. Taka politika bi se kupiti morala s potrebno zvezo z Rusijo, zvezo, katera varuje Rusijo pred nami, a ne nas pred Rusijo. — Mi smo kar silili v Bosno, pustili smo naj Rusija dela kar če, in smo mislili, da nam bode obmejenje Bolgarske in izhodnje Rumelije, prepričali mej Srbi in Bolgari nevarnosti Slavizma odvrčevalo. Bojim se, da te meje ne bodo dalje trajale, nego ob svojem času (nemška) črta na Mainu, in potem smo ali v vojno zapleteni, za katero nijmo pripravljeni, ker naše moči so na jug privezane, ali pa bomo morali v zvezo (Jugoslovanov) dovoliti, katera je dozdanjej tradiciji, dozdanjej politiki naravnost nasprotna, in ker tira do tja politika ministerstva, ne morejo oni, ki hočejo to zabraniti, ničesa dovoliti, iz česar bi se sklepalo tako dovoljenje.“

Tako je govoril Magjar Pulszky.
(Konec prihodnjih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. decembra.

Ogerska zbornica je sprejela predlogo o podaljšani vojaške postave z veliko večino, samo skrajna levica je glasovala zoper. — Ravno tako je sprejela postavo o podaljšani nagodbe s Hrvatsko za jedno leto.

Ogerska delegacija je tudi izbrisala v budgetu stroške, katere je vlada terjala za nakup jezdnih konj vojaškim stotnikom, in za zidanje citadelne ladije. Ker nij vsled tega mej delegacijama nobenega raznoglasja več, ne bode treba nikake skupne seje obeh delegacij.

Cesar je fcm. Filipoviča s prav posebnim odlikovanjem sprejel v Pešti, kamor je bil zarad njega iz Gödöllő prišel, častno

priznal njegove zasluge in ga večkrat zagotovil svoje milosti. Zvečer ob 6. je bil pri cesarji na obedu. Baron Filipovič je 16. dec. vrnil se v Beč, kjer ostane dva dni, jutri pa gre v Prago.

Pravoslavni udje bosenske deputacije so v Pešti izročili na odločilnem mestu spomenico, v kateraj pravijo: Naše tožbe o proganjanju kristijanov so uslišane, in Evropa je Vašemu Veličanstvu nalog dala Bosno zasedeti. Avstrijske zastave so bile za nas znamenje svobode. Hvaležnim srcem smo se tudi mi zastopniki Srbov pravoslavne vere v Bosni deputaciji pridružili, ki Vašemu Veličanstvu naznanja udanost in zvestobo. Ali pritožbe naše niso vse v izročeni adresi znamenovane. Naj Vašemu Veličanstvu povemo prošnje zvestih Srbov v Bosni. Mi prosimo, da smemo rabiti svoj materini jezik s cirilskimi pismeni v uradnem občenju. Mi latinščine čitati ne znamo, in še pod Turkom so se uradni ukazi s cirilico razglašali. Dalje prosijo Srbi za reformo davkove sistema, za osvobojenje od fanarijskih škofov in duhovnikov carigradskih, ki narod žulijo, za pravico, svobodno voliti škofe in duhovne iz srbske narodnosti. Dalje prosijo, naj cesar izroči upravo Bosne le tacim možem, ki so srbskega jezika zmožni, ki poznajo bosenske šege in razmere, in ki imajo srce za ta narod. Potem hoté bosenski Srbi radi kri in vse žrtvovati za avstrijsko dinastijo, ki jih je izpod turškega iga osvobodila.

Vnanje države.

Srbska skupščina ki zdaj zboruje v Nišu, novem od Turkov pribojevanem srbskem mestu, ima nekoliko drugo lice, nego prejšnji sbaki deželni zbori, — šteje namreč 25 udov več kot prej, ker teh 25 poslancev so poslali novopridobljeni okraj. Ker tudi kneze smo toliko poslancev imenovati, kolikor je jedna tretjina voljenih, šteje zdaj srbska skupščina 170 članov. — Vsi dobri Slovanje moremo le želeti, da se ta nova neodvisna država, ukrepi, umnoži iz za večjo bodočnost slovansko vredne pripravi.

Iz Carigrada se poroča 15. decembra, da one zarote, o katerih je zadnji čas zopet poročalo se, niso tako silne, temuč da z njimi le sultana mehčajo in sumnjega delajo, da ga potem rabijo za svoje namene. Položje je vedno negotovo. Jedenkrat pravijo, da se nagiba celo na angleško stran, drugič pa, da skrivni ruski vpljiv raste. Le jedno je gotovo: splošna gnjiloba turške države.

Bolgarsko prebivalstvo v Jeni-Sagri je „evropskega“ finančnega direktorja, ki je imel finance „Vzhodnje Rumelije“ v obskrbovanje vzeti, s silo zapodilo. Teško bode kaj z „Vzhodnjo Rumelijo“, ker bolgarski narod hoče zedinjen biti.

Dopisi.

Viz Vidina v Bolgariji. [Izvirni dopis.] Veselega srca javljam vam, da sem

najdobrejši iz Samov,¹⁾ me je tretji na svetu, z bitji napolnenem, pripravljaj. Dosegel je on to srečo, dobil ta dobiček, da sta se mu rodila dva sina: Urvakšaja in Keresaspa, izmed katerih je bil prvi pokrovitelj vere in prava, drugi pa — bodri gaesus²⁾ visocega rasta, oborožen s palico. On je ubil kačo Srvaro, katera je žrla konje, žrla ljudi, strupeno, zeleno, po kateri se je palec debelo pretakal zeleni strup. Keresaspa si je okolo poldna pripravljaj v kotlu jed na tej kači. Kača se opeče, zvije v kolobar, skoči izpod kotla in utone v blizu tekočej vodi: oplasen (z njenim gibanjem) se je umaknil sam hrabri Keresaspa.“

„Kdo te je četrti, Haoma, na svetu z bitji napolnenem, pripravljaj? Kakšno srečo je do-

¹⁾ ime necega mitičnega rōda.

²⁾ heros, celui qui cherche, chasseur.

segel, kakšen dobiček je dobil?“ Odgovori mu pa Haoma, neomadeževani, neumrljivi: „Pourušaspa me je četrti na svetu, z bitji napolnenim, pripravljaj. Dosegel je on to srečo, dobil ta dobiček, da si se mu rodil ti, pravični Zaratustra, v hiši Pourušaspe, sovražnik daevov, poklonik Ahure¹⁾ slavni v deželi Airiji. Ti si prvi dal ljudem slišati (sveto pesen, imenovano) „ahu vairjo“, brez napeva, v sluh, kakor tudi v zvučnem petji; ti si primoral, da so se pod zemljo skrili vsi daevi, ki so hodili poprej v podobi možev po tej zemlji, ti, ki si najmočnejši, najtrši, najdelavnejši, najbistrejši, najbolj zmagonosni mej bitji, z razumom nadarjenimi.“

Zaratustra je pa rekel: Hvala Haoma! blag Haoma! itd.

¹⁾ Ahura, gospodar sveta, ime boga v varstvu, katero je osnoval Zaratustra.

II.
Prvi trenotki človeške duše po smrti.
„Stvarnik svetov, napolnenih z bitji, sveti! Kje se vrši ta račun, kje se predstavlja ta račun, kje se zbira ta račun, kje se dobi ta račun, ki ga da smrtni o svojej duši?“ Zaratustri je pa odgovoril Ahuramazda: „Potem, ko človek umrje, potem ko otide, potem ko ga skusijo hudobni, slabo misleči daevi, tretjo noč, ko se začne daniti, ko zasije zarja, ko zmagonosni Mitra¹⁾ vzide na gore s čistim bleskom, in začne vzhajati bleščeče solnce, tačas, o pravični Zaratustra, odvede daev po imenu Vizareš zvezano dušo hudobnih, udanih daevom, slabo živečih. In oni, ki je pregrešno, in oni, ki je sveto živel, oba nastopita tačas svoja pota, katera je pripravil čas. Na svetem mostu Činvad, ki ga je naredil Mazda, se izprašuje o delih, katera sta vršila duh in

¹⁾ genius lucis.

denes opoludne stopil na bolgarsko zemljo. — Potovanje moje bilo je skoz in skoz jedno-
lično, — samo v Mohaču, tem blatnem gnezdu
magjarskem, dohitela me je roka policije;
a bili so siromaki prekrotki in prekratkovidni,
kajti — izpustili so me — mene „az agita-
tos panszlaviszt“, kakor je jeden od njih
pri izpraševanju se izrazil, — in tako me je
mirno in brez ovira Donava, katere širokost
je na nekaterih krajih jezeru jednaka, prinesla
mimo Belgrada v Vidin.

O mojem prihodu tukaj sprejele so me
najodličnejše osebe bolgarske družbe, a ker je
od vladne strani zabranjeno pospešavati mace-
donski vstanek, moram „incognito“ do meje
potovati. Tukaj bodem ostal dva dni, da se
z nekaterimi vpljivnimi osobami o marsičem
dogovorim; potem pa otidem skozi Lompa-
lanko, Sredec in Džumo v macedonska brda,
da tam povzdignem zastavo osvobojenja. Za-
čudil sem se, kako zaupanje imajo tukajšnji
odlični možje do mene; — to mi bode dalo
pa tudi moč, vsem prirodnim in umetnim za-
prekam vkljub vzdržati in svetu pokazati, kaj
junaštvo za idejo navdušenega moža velja!
Zagotovljam vas, da navdušenost in odlično
delovanje, katero sem tu opazil, obeta naj-
boljši uspeh. Bolgarska mora biti jedina,
mora biti svobodna! to je gaslo vsakega ro-
doljuba. — Došla sta sinoč dva brzojava iz
Sredca; javlja se, da siromašen narod prihaja
iz macedonskih pokrajin, gonjen od krutega,
krvoločnega Turčina; da umirajo siromaki po-
toma od glada, zime in truda!

Tukaj človek vidi in čuti celo težino
osode, spozna, kaj se pravi živeti obupno živ-
ljenje pod turškim zulumom. — Nikjer to-
lažbe, nikjer usmiljenja! — Ali prišlo bo dru-
gače! Prišlo bo, mora priti. V sive planine
hoče se narod zbrati, ter od tam planiti nad
neprijatelja, od tam svetu vzklikniti: ker si
nas ti zapustil, pomagali si bomo sami, —
in to krvavo, divje. — Bodite prepričani, da
se štejem mej najsrečnejše ljudi, ker mi je
mogoče pomagati svojim slovanskim bratom v
borbi za najsvetejše, za svobodo; mogoče
mi je ponesti žar svobode v zabalkanske po-
krajine, kjer prebiva nam soroden, dober, kro-
tak in delaven narod; mogoče mi je podati
drugim bratom dokaz živega dejanskega čutja
vzajemnosti slovanske! — To prepri-

duša na svetu bitij. Sem pride lepa, zala,
bodra, visoka devica: spremljajo jo svetost,
mladost, veljavnost, moč, krepost; ona vrže
pregrešno dušo hudobnih v temo, duše svetih
pa prestavi čez goro Berezajtim. Ta devica
prepelje pravične čez most Činvad, ter jih
združi z jazati (pobožnimi dušami).

Tam vstane Vohu-manó¹⁾ s svojega zla-
tega prestola, ter mu govori: „Vendar si pri-
šel ti nedolžni k nam, z minljivega sveta
na svet, ki ne pozna trohnohe!“ Krotke
duše svetih gredo k Ahura-mazdi, k nesmrtnim
svetnikom, k prestolom, narejenim iz
zlata. Gredo oni v Garunmanem, prebivališče
Ahuramazde, v prebivališče nesmrtnih svetni-
kov, prebivališče drugih nedolžnih.

Kadar je pravični pri očiščenju (sodbi) po
svojej smrti, se hudobni, hudobno misleči
daevi boje njegovega duha baš tako, kakor
se boji ovca, volku odločena, pred volkom.
Pri njem so sveti ljudje, pri njem Nairjo-
sanha: sel Mazda-Ahure je Nairjo-sanha.

Bivši.

¹⁾ blagi duh.

čanje stori me neizmerno srečnega, in krepilo
me bode na težkem potu v najbližnji bo-
dočnosti.

Želim kmalu v ugoden položaj priti, ja-
viti vam kaj veselega. Do takrat morate se
zadovoljiti z novicami, katere vam bode brzo-
jav preko Dunaja prinesel. — Vém uže zdaj,
da mi bode, kadar dospem na svoj cilj, po-
manjkovalo časa pisati vam mnogo; kajti vidim,
da me veliko dela pričakuje; ali, ako mi bo
količkaj mogoče, napisal vam bodem vendar
nekoliko vrstic, da se prepričate, da Ljuh-
ljane in svojih prijateljev ne pozabim. — Mo-
rebiti boste sprejeli kedaj tudi v srbskem je-
ziku pisano pismo; našel sem si namreč tukaj
jednega jako izobraženega in navdušenega Bol-
gara, doktora juris, kateri me hoče kot tajnik
spremljati. On mi bo vzdrževal tudi vse pis-
mene zveze s komiteti, in ako jaz sam ne bi
utegnil, rekel bodem njemu, naj vam poroča.

Da bi vi samo čuli tukaj pogovore, pesni
in pripovedovanja! Nij drugega, kakor od
Turčina, njegovega nasilstva in hajduške borbe
proti njemu. Divno je — jaz živim popolnem
v svojem elementu! —

Miroslav Hubmajer.

Iz Krškega 12. decembra. (Konec.)
Taka večja, vsestranska in temeljiteja iz-
obražba se pa ponuja ravno v meščanskih šo-
lah, katere tudi lahko več storé, kajti pri manj-
šem številu učencev je večji broj učiteljev,
nego v ljudski šoli, in navadno imajo prve
na razpolaganje več učnih sredstev. (Mimo
gredé naj si tudi to opomeniti dovolimo, da so
nasproti ljudskim in meščanskim šolam sred-
nje učilnice le bolj pripravljevalnice za visoke
šole, kjer se izobražuje učeni stan.)

Po teh splošnih opombah, katere navesti
se nam je zavoljo novosti teh šol nekako po-
trebno zdelo, dovoljuje si podpisano ravnatel-
jstvo, vašo pozornost posebno na prvo me-
ščansko šolo na Kranjskem obratati. To stori
ne samo iz interesa tega zavoda, marveč tudi
v interesu občne omike in posebej v tem okraju,
kateri šolo vzdržuje.

Meščanska šola v Krškem ima pred vsem
to prednost, da je pospravljena v prekrasnem.
za učilnico preprilichenem poslopji (ki je, kakor
znano, darilo krškega meščana, blagorodnega
gosp. Martina Hočevarja), katero daje torej
za zdravje otrok vse poroštvo. Drugo kar
more šolo priporočevati, je šolo ljubivo c. kr.
okrajno šolsko svetovalstvo (in tudi prej ime-
novani šolski dobrotnik), katera bosta šolo z
vsémi potrebnimi učili preskrbovala, in imeno-
vana gosposka bode tudi na to gledala, da se
na zavod postavijo vrle učiteljske moči.

Skrb šolskega ravnateljstva pa bode, da
učenci ubožnejših starišev dobé kolikor toliko
šolski knjig brezplačno.

Namen teh vrstic pa je zlasti ta, da bi
gg. učitelji v krškem okraju in v bližnji štaj-
erskej okolici, potem prečastita duhovščina,
gg. šolski in občinski predstojniki ter domo-
ljubi in šolski prijatelji in zlasti stariši v
obrtijskih krajih z vso uljudnostjo na ta nov
zavod opozorili in še prošnjo dostavili, da bi
oni šolsko mladino, katera bi nauka meščan-
ske šole željna in zanj sposobna bila, na obi-
skovanje te učilnice naklonili. Slehern kraj,
sleherna ljudska šola ima morda učenca, ki
ima zmožnost in veselje za tako daljno izobra-
ževanje. Naj se tedaj blagovoli stariše takega
najmanj 10 let starega dečka, ki je poleg
slovenščine (na zavodu učni predmet) zmožen
tudi nekoliko nemščine (vsaj čitanja in pisa-

nja), opomeniti na ta zavod, kajti štirirazredna
ljudska šola, ki šteje le malo (okoli 90) učen-
cev, ne more pošiljati dovoljnega števila.

Šolsko vodstvo bode tudi za to se bri-
galo, da dobe vnanji učenci v mestu primerno,
ceno stanovanje in živež, kateri bi se sicer
od bližnjih kmetskih starišev tudi od doma
dovaževati mogel.

Naj bi se na dalje stariše takih otrok
tudi na to opozoriti izvolilo, da so meščan-
ske šole dobre pripravljevalnice za učiteljišča
(preparandije) in tudi nekake nadomestovalke
treh nižjih realnih razredov, kajti deček, ka-
teri je 3. ali 2. (in morebiti samo 1.) razred
meščanske šole z dobrim vspehom dovršil,
more napraviti prejemni izpit za učiteljišče
ali za kak nižji razred realk.

Podpisano ravnateljstvo si torej dovoljuje
z ozirom na navedena razjasnila prvo meščan-
sko šolo na Kranjskem prav toplo priporočevati.

Ravnateljstvo

trirazredne meščanske šole v Krškem.

Domače stvari.

— (Iz seje deželnega odbora 13. de-
cembra.) Deželnej blagajnici se je ukazalo,
da za uboge družine rezervistov, ki so v vo-
jaške službi v Bosni in Hercegovini, izplača
četrti podpora (namreč za mesec december);
tukajšnjemu mestnemu magistratu se je do-
volil znesek 100 gold. za pogostenje reservi-
stov 17. pešpolka, kateri so zdaj iz Bosne pri-
šli; deželnemu stavbenemu uradu se je naro-
čilo, da skrbi za tehnične priprave, da se bosta
cesti čez Slivico in Boneo (v okraji Velike
Lašče) preuredili; za svojega zastopnika v
radovliškem cestnem odboru je deželni odbor
izvolil g. Alfonza barona Zoisa v Bledu; —
vodstvu tukajšnje tovarne za smodke se pošlje
zahvalno pismo za izkopane in deželnemu mu-
zeju podarjene rimske spomenike; — gospej
Schulz Strasnicki na Dunaji pa zahvalno pismo
za deželnemu muzeju podarjeno sliko sloven-
skega učenjaka Matija Čopa, katero je na-
slikala g. pl. Hermansthal, roj. Ljubljanka.

— (Mrtev najden) je bil tukaj v Flo-
rijanovih ulicah 60 letni delavec Andrejec Ke-
ber v soboto 14. t. m. v hlevu, kjer je pre-
nočil. —

— (Imenovanje.) Svetovalec deželne
sodnije na Dunaji g. Josip Napret, naš ro-
jak, in svetovalec deželne sodnije v Ljubljani
g. Anton Romé sta imenovana za višje sod-
nije svetovalca v Gradec.

— (Valvazorja) je izšel pri J. Krajcu
v Novem mestu te dni 47. zvežič.

— (Pobegli italijanissimo.) Iz Go-
rice se nam piše 16 dec.: Včeraj 15. dec. po-
poludne ob 4 1/2 uri je ušel glavni ud „comitatá
d' azione“ za Italijo irredento iz tukajšnjega
zapora, neki Taboj. Kako je to mogoče bilo??
— Polcija je bila takoj na nogah, a laški
ptiček je srečno utekel jej, in baje je uže
denes iz Vidma (Udine) brzojavil, da je srečno
došel v beato Italijo. Naj teče še mnogo La-
hov za njim.

Umrli v Ljubljani.

7. decembra: Reza Pokorn, hči vdove obrtnega
uradnika, 5 1/2 l., v Chronovih ulicah št. 16, vsled
difterite. — Neža Čmak, otrok delavke v tovarni za
tobak, 11 m., vsled božjasti. — Rudolf Bernard,
otrok vodje gledališča z opicami, 20 dnij, na dunaj-
ske cesti št. 11, vsled slabosti.

8. decembra: Ana Kump, soproga črevljarja, 65 l.,
na emonske cesti št. 10, vsled tuberkuloze.

9. decembra: Urša Olin, gostaška, 79 l., v dol-
gih ulicah št. 6, vsled tuberkuloze.

10. decembra: Franciška Jesih, hči zidarjeva,
14 m., vsled bronchitisa. — Franc Krušič, malarski
pomočnik, 17 l. 7. m., v krakovskih ulicah št. 27,

2. Keronik 2.

v sled pljučnice. — Katarina Valentinič, soproga hišnega posestnika, 36 l., na rebru št. 9, vsled zimice na porodu.

11. decembra: Ida Kestelj pl. Plattenfeld, 78 l. 4 m., pred škofijo št. 9, vsled pljučne mrtvice.

12. decembra: Ana Rebič, notarska sirota, 18 l., v gledišnih ulicah št. 3, vsled tuberkuloze. — Valentin Ohocki, sin črevlarja, 5 1/2 l., na starem trgu št. 11, vsled tuberkuloze.

Za božič

priporoča (404-9)

Rudolf Kirbisch,

konditor na kongresnem trgu v Ljubljani, svojo veliko zalogo bonbona, bonbonier, najfinjših sladčic, krljaka (Kletzenbrod), mandolatov, sadja v lepih koških, in sto drugih stvari.

Vanjska naročila se točno izvršujó.

Štev. 8082.

(415-2)

Razpis

vincarske službe na Slapu.

Na deželnej vinogradnej in sadjerejskejšoli na Slapu pri Vipavi je za oddati služba vinarja z letno plačo 300 gld., z brezplačnim stanovanjem, in z obestransko odpovedjo na pol leta.

Vincar ima po navodu učiteljev učencem delo kazati, ter jih v praktičnih poskusnjah napeljevati. Razen zmožnosti slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi je za to službo treba dokazati dovršeno ljudsko šolo, in praktično skušenost v vinogradju in sadjereji.

Prošnjiki naj v svojih lastnoročno pisanih prošnjah povedo svojo starost z dostavkom, ali so oženjeni, in koliko družine imajo, ter naj s potrebnimi spričali obložene prošnje pošljejo

do 15. januarija 1879. leta

deželnemu odboru kranjskemu.

V Ljubljani, dne 10. decembra 1878.

Dunajska borza 17. decembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	61 gld.	45	kr
Enotni drž. dolg v srebru	62	75	"
Zlata renta	72	50	"
1860 drž. posojilo	113	—	"
Akcije narodne banke	782	—	"
Kreditne akcije	228	50	"
London	116	80	"
Napol	9	34	"
C. kr. cekini	5	57	"
Srebro	100	—	"
Državne marke	57	70	"

„ZVON“

lepoznanski list s podobami; V. tečaj; izhaja po dvakrat na mesec; vsaka številka z izvirno podobo; „galerija slovenskih pesnikov“ z životopisi; pesni, povesti, zgodovinski, naravoslovni, lepoznanski in drugi spisi.

Naročnina: 5 gold. za celo leto, 2 gold. 50 kr. za pol leta.

Naslov: Redaction des „Zvon“,
Wien, Währing, Herrengasse 74.

Za božič in novo leto

najprimernejše darilo otrokom je „Vrtec“, časopis s podobami za slovensko mladino.

Trdo vezani „Vrtci“ od poprejšnjih let se dobivajo po naslednji ceni: (409-4)

„Vrtec“ od 1874. leta za 1 gld. 80 kr.

„Vrtec“ „1875. „ „ 2 „ — „

„Vrtec“ „1876. „ „ 2 „ — „

„Vrtec“ „1877. „ „ 2 „ 20 „

„Vrtec“ „1878. „ „ 2 „ 60 „

S prvim januarjem stopi „Vrtec“ v deveto leto svojega obstanka, in stoji za vse leto 2 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr. Naročila naj se pošiljajo po poštnih nakaznicah na „Vrtevo“ uredništvo v Lingarjevih ulicah števil. 1, v Ljubljani (Laibach).

Karel S. Till

trgovstvo s knjigami in papirjem, pod Trančo št. 2, zaloga vseh potrebstij za urade in kupčijstvo; zaloga navadnega, pisemskega in zavijalnega papirja. Vse potrebstij za merjevce (inženirje), slikarje in risarje. Najnovejše v konfekciji za papir. Zapisovalne in opravilne knjige. Izdelujejo se tudi monogrami na pisemski papir, vizitne karte in pisemske zavitke. (158-124)

O božiču pride na svetlo knjiga:

„Dr. Bleiweisova svečanost“

slavljena dne 18. in 19. novembra 1878 v Ljubljani;

opisal po svojih stenografskih bilježkah

Anton Bezenšek.

Razen točnega opisa svečanosti donša knjig: vse važne govore in zdravice od besede do besede v slovenskem, hrvatskem, češkem in bolgarskem jeziku, vse telegrame in pisma itd., pa tudi prav lepo in verno sliko dr. Bleiweisovo, ter njegov životopis (spisal prof. dr. Celestin).

Zavoj svoje elegantnosti je ta knjiga prav primerna za božična in novoletna darila. A sploh kot lep spominček naše velike narodne svečanosti ne bi smela manjkati nobenemu izobraženemu Slovencu!

Cena s poštnino 60 novč. — Naročuje se najprikladneje s pošto nakaznico pri

uredništvu „Jugoslav. Stenografa“ v Zagrebu.

(422-1)

Dobivala se bo knjiga i pri večjih knjižarjih po 70 novč.

Tujci.

16. decembra:

Evropa: Schmid iz Dunaja.
Pri Slonu: Dr. Higesperger iz Celja. — Kralj iz Dunaja. — Janšekovič iz Vrhnike. — Mulej iz Bosne. — Omahen iz Loke. — dr. pl. Malfatti iz Gradca. — Rosenberg iz Gorice. — Streit iz Beljaka
Pri Maliču: Berti iz Dunaja. — Globočnik iz Železnikov. — Zwenkel iz Sevnice. — Sturzeis iz Dunaja. — Berger iz Gradca. — Jaschi iz Pulja. — Fritsche iz Dunaja.
Pri bavarskem dvoru: Cadore iz Trsta.

Loterijske srečke.

V Trstu 14. decembra: 26. 63. 31. 46. 3.

V Linci 14. decembra: 40. 16. 38. 31. 10.

Darila za božič

kupijo naj se ceno in praktično pri (408-4)

M. Neumann-u,

v Ljubljani, slonove ulice št. 11.

Za gospode:

Spalne suknje	po 9, 10, 12 do 18	gld.
Zimske suknje	„ 16, 22, 25 „	40 „
Lovske suknje	„ 7, 8, 10 „	15 „
Hlače in životnik	„ 9, 10, 12 „	16 „

Za gospé:

Moderni paletot	po 10, 14, 18 do 30	gld.
Obleka od klobučine	„ 8, 9, 10 „	15 „

Za otroke

od 2 do 8 let starosti:

Obleka iz klobučine	po 3, 4, 5 do 8	gld.
Obleka iz suknja	„ 5, 6, 8 „	12 „
Lovska suknja	„ 4, 5, 6 „	7 „
Mencikov	„ 9, 12, 16 „	22 „

Tudi vnanja naročila se promptno izvršujó, in neprilična obleka se bode po praznikih rado z drugo zamenila.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Prostovoljna prodaja.

V žavskem trgu se bo 23. decembra t. l.

ob 9. uri dopoldne po prav niskej ceni prodala lepa novoizdana hiša št. 40, ležeča v sredi trga, in obsegajoča osem sob, dve kuhinji, prodajalnicu z magacinom, tri velike kleti, dalje g. spodarsko poslopje, kravje in svinjske hleve, in zraven dobro obdelan vrt. — Na dalje se bode tudi pri sv. Jedertu, pol ure od žavskega trga proti jugu ležeči vinograd z velikimi poslopji prodal.

Vsakemu obrtniku, posebno trgovcem in krčmarjem se to posestvo gorko priporoča. Kdor želi še kaj več izvedeti, naj se oglasi pri gospodu dr. Sernecu v Celji.

Žalec, dne 15. decembra 1878.

(423-1)

Sè spoštovanjem

Janez Hausenbichler.

Otroci veselite se!

Kdor hoče svoje otroke o božiči razveseliti, kupi naj naš obče priljubljeni (400-6)

božični bazar

za neshišano malo le gld. 4 65 a. v. za katero svoto ceno se dobijo sledeči

87 komadi najnovejših francoskih igrač, primernih za dečke in deklice vsake starosti, in sicer:

- 1 pariško variété-gledišče, jako zabavno in lepo ozališano.
- 1 očarani zabojček, v katerem je ujet jeden paša, ki hoče uiti.
- 1 Miklavž, pripravno posebno za dan sv. Miklavža, ob jednom je tudi bonboniera.
- 25 briljantnih olupšav za božično drevo, prav nove.
- 1 piano, eleganten in lep, ali pa 1 novoiznajdeni metallophon, na katerem lahko igrajo tudi prav mali otroci najlepše komade.
- 1 Kitajec, mehanično, se zmiron smeji in vzbuja veselost.
- 25 briljantnih svečnikov za božično drevo.
- 1 jap. kiosk, umetniško delo, v katerem je premakljivi kolibri, ki poje.
- 1 bajazzo, umeteljno, izvršuje najlepše reči.
- 1 gozdni hudič, ki pokaže jezik na ukaz.
- 25 pisanih svečk za razsvitljavo.
- 1 punčika v vozu, elegantno oblečena, ki se pri peljanju premika, breca in kriči.
- 1 starorimska kočija z vprego.
- 2 kartona, v katerih so izvrstne reči za dečke in deklice.

87 komadov. Vseh teh naštetih 87 komadov originalno francoskih igrač stane le gld. 4.65.

Naslov: Premier Dépôt de Vienne,
Wien, Heinrichshof, Magazine 8-9.
Naročila iz dežele se s povzetjem promptno izvršujó.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.